

Tarkastuslautakunta

Aika 24.05.2024 klo 10:00 - 12:25

Paikka Kaupungin virastotalo, kokoushuone 427

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 40	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 41	Kokouksen pöytäkirjanpitäjä ja sihteeri	4
§ 42	Pöytäkirjan tarkastajien valinta	5
§ 43	Ilmasto-ohjelma	6
§ 44	Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2023	7
§ 45	Kaupunginhallituksen arvio talouden ja strategian toteutumisesta vuonna 2023	10

Tarkastuslautakunta

Aika 24.05.2024 klo 10:00 - 12:25

Osallistujat

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Kangas Tarmo	10:00 - 12:25	puheenjohtaja	
	Pietilä Mauri	10:00 - 12:25	varapuheenjohtaja	
	Ankelo Matti	10:00 - 12:25	jäsen	
	Huovinen Tarja	10:00 - 12:25	jäsen	
	Maikola Eija	10:00 - 12:25	jäsen	
	Saari Mikko	10:00 - 12:25	jäsen	
	Sandell Päivi	10:00 - 12:25	jäsen	
Muu	Isaksson Sari	10:00 - 12:25	tilintarkastaja	
	Nummi Eeva	10:00 - 12:25	hallintosihteeri, pöytäkirjanpitäjä	
	Suksi Jaana	10:00 - 11:07	projektipäällikkö, Ukipolis	

Allekirjoitukset

Tarmo Kangas

Eeva Nummi

puheenjohtaja

pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

40 - 45

Pöytäkirjan tarkastus

Uudessakaupungissa (pvm)

Mauri Pietilä

Eija Maikola

pöytäkirjantarkastaja

pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Kaupungin verkkosivuilla

Tarkastuslautakunta § 40 24.05.2024

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Tarkastuslautakunta 24.05.2024 § 40

Kuntalain 103 §:n mukaan:

”Muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.”

Kokouskutsu on lähetetty 20.5.2024.

Päätösehdotus (pj): Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös: Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Tarkastuslautakunta

§ 41

24.05.2024

Kokouksen pöytäkirjanpitäjä ja sihteeri

Tarkastuslautakunta 24.05.2024 § 41

Uudenkaupungin kaupungin hallintosäännön 165 §:n mukaan toimitella määrää pöytäkirjanpitäjän ja sihteerin.

Päätösehdotus (pj): Tarkastuslautakunta päättää, että tämän kokouksen pöytäkirjanpitäjänä ja sihteerinä toimii hallintosihteeri Eeva Nummi.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tarkastuslautakunta

§ 42

24.05.2024

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Tarkastuslautakunta 24.05.2024 § 42

Päätösehdotus (pj): Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Mauri Pietilä ja Eija Maikola.
Pöytäkirja tarkastetaan ja allekirjoitetaan sähköisesti.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tarkastuslautakunta

§ 43

24.05.2024

Ilmasto-ohjelma

Tarkastuslautakunta 24.05.2024 § 43
627/00.02.02/2022

Projektipäällikkö Jaana Suksi Ukipolis Oy:stä tulee kertomaan ilmasto-ohjelman laatimisprosessista.

Päätösehdotus (pj): Tarkastuslautakunta merkitsee tiedoksi.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

Merkittiin, että Jaana Suksi poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 11.07.

Merkittiin, että seuraavaksi käsiteltiin lisälistan asia 6, "Kaupunginhallituksen arvio talouden ja strategian toteutumisesta vuonna 2023".

Tarkastuslautakunta	§ 18	21.03.2024
Tarkastuslautakunta	§ 28	26.04.2024
Tarkastuslautakunta	§ 34	03.05.2024
Tarkastuslautakunta	§ 39	17.05.2024
Tarkastuslautakunta	§ 44	24.05.2024

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2023

Tarkastuslautakunta 21.03.2024 § 18

Kuntalain 121 §:n mukaan:

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisena pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Tarkastuslautakunta	§ 18	21.03.2024
Tarkastuslautakunta	§ 28	26.04.2024
Tarkastuslautakunta	§ 34	03.05.2024
Tarkastuslautakunta	§ 39	17.05.2024
Tarkastuslautakunta	§ 44	24.05.2024

Kaupunginhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Päätösehdotus: Tarkastuslautakunta keskustelee tilivuoden aikana esiin tulleista havainnoista ja arviointikertomukseen sisällytettävistä asioista.

Päätös: Tarkastuslautakunta keskusteli tilivuoden aikana esiin tulleista havainnoista ja arviointikertomukseen sisällytettävistä asioista. Asian käsittelyä jatketaan seuraavassa kokouksessa.

Merkittiin, että sivistyspalveluiden erityisasiantuntija Inkeri Parviainen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn jälkeen klo 12:40.

Tarkastuslautakunta 26.04.2024 § 28

Päätösehdotus (pj): Tarkastuslautakunta jatkaa arviointikertomuksen valmistelua ja päättää seuraavista kokouspäivistä.

Päätös: Tarkastuslautakunta keskusteli arviointikertomukseen sisällytettävistä asioista. Asian käsittelyä jatketaan seuraavassa kokouksessa.

Tarkastuslautakunta 03.05.2024 § 34

Päätösehdotus (pj): Tarkastuslautakunta jatkaa arviointikertomuksen valmistelua ja hyväksyy seuraavat kokouspäivät: perjantai 17.5., 24.5., 14.6. ja varalla perjantai 31.5.2024.

Päätös: Tarkastuslautakunta keskusteli arviointikertomukseen sisällytettävistä asioista. Asian käsittelyä jatketaan seuraavassa kokouksessa. Tarkastuslautakunta hyväksyi seuraavat

Tarkastuslautakunta	§ 18	21.03.2024
Tarkastuslautakunta	§ 28	26.04.2024
Tarkastuslautakunta	§ 34	03.05.2024
Tarkastuslautakunta	§ 39	17.05.2024
Tarkastuslautakunta	§ 44	24.05.2024

kokouspäivät: perjantai 17.5., 24.5., 7.6. ja varalla perjantai 31.5.2024.

Tarkastuslautakunta 17.05.2024 § 39

Päätösehdotus (pj): Tarkastuslautakunta jatkaa arviointikertomuksen valmistelua.

Päätös: Tarkastuslautakunta keskusteli arviointikertomukseen sisällytettävistä asioista. Asian käsittelyä jatketaan seuraavassa kokouksessa. Tarkastuslautakunta päätti kokoontua myös perjantaina 31.5.2024.

Tarkastuslautakunta 24.05.2024 § 44
627/00.02.02/2022

Päätösehdotus (pj): Tarkastuslautakunta jatkaa arviointikertomuksen valmistelua.

Päätös: Tarkastuslautakunta keskusteli arviointikertomukseen sisällytettävistä asioista. Asian käsittelyä jatketaan seuraavassa kokouksessa.

Kaupunginhallitus	§ 164	20.05.2024
Tarkastuslautakunta	§ 45	24.05.2024

Kaupunginhallituksen arvio talouden ja strategian toteutumisesta vuonna 2023

Kaupunginhallitus 20.05.2024 § 164

Valmistelija: Talousjohtaja Anne Takala
etunimi.sukunimi(ät)uusikaupunki.fi

Yleistä vuodesta 2023

Kaupungin väkiluku laski ensimmäisen kerran alle 15 000:n. Asukasluku oli vuoden lopussa 14 939. Asukasluku pieneni ennakkotiedon mukaan yhteensä 153 hengellä. Ilman noin 120 ukrainalaisen saamaa kotikuntastatusta lasku olisi ollut vielä isompi. Vuonna 2023 syntyneiden määrä oli noin puolet kuolleiden määrästä (100/187). Syntyneiden määrä on jo vuosia alittanut kuolleiden määrän.

Kaupungin ja liikelaitosten ja konserniyhteisöjen toiminta oli tavoitteiden mukaista. Useimpien palvelualueiden euromääräiset toiminnalliset tavoitteet ja muut tavoitteet toteutuivat hyvin tai melko hyvin.

Liitteessä on kooste joidenkin valtuuston hyväksymien tavoitteiden toteutumisesta.

Uudenkaupungin kaupungin tilikauden ylijäämä oli 5,1 m€ ja taseen kumulatiivinen ylijäämä 22,9 m€, 1 534 euroa/asukas.

Talouden toteutuminen ja kehitys

Uudenkaupungin kaupungin (ilman liikelaitoksia) käyttötalouden toimintatuottojen toteutumisaste oli 105 prosenttia ja toimintakulujen 99,6 prosenttia.

Toimintakate (toimintatuotot – toimintakulut ilman poistoja) alitti talousarvion 1,4 miljoonalla eurolla. Kaupungin poistot sisältävä käyttötalouden alijäämä (nettomenot ilman liikelaitoksia) oli 43 m€, 1,8 m€ talousarviota pienempi. Toimintakatetta tai nettomenoja ei soten takia voi verrata vuoteen 2022.

Kaupunginhallitus	§ 164	20.05.2024
Tarkastuslautakunta	§ 45	24.05.2024

Uudenkaupungin kaupungin ja liikelaitosten ulkoiset kokonaismenot (varsinaisen toiminnan lähinnä käyttötalouden menot, investointimenot ja rahoitustoiminnan menot) olivat 74 m€.

Kaupungin vuosikate eli investointeihin käytettävissä oleva rahamäärä oli 788 euroa/asukas. Vuosikate kattoi 170 prosenttia poistoista, ja se riitti omaisuuden kulumista vastaaviin poistoihin. Vuosikate nousi 3,6 m€ vuodesta 2022.

Investointien tulorahoitusprosentti oli 64. Konsernitasolla investointien tulorahoitusprosentti oli 59 %.

Kaupungin verorahoitus (verotulot ja valtionosuudet) olivat 46,6 m€. Verotulot olivat yhteensä 39,3 m€ ja valtionosuudet 7,3 m€

Uudenkaupungin liikelaitokset eivät vuonna 2023 ylittäneet valtuuston hyväksymiä investointi- ja lainatasoja.

Uudenkaupungin omavaraisuusaste oli 54,7 % ja konsernin 51,8 %. Kaupungin omavaraisuusaste laski hieman edellisestä vuodesta mutta konsernin omavaraisuusaste nousi yli 6 %-yksiköllä. Hyvän tavoitetasona pidetään 70 %:n omavaraisuutta, mutta siihen pääsee vain erittäin harva kunta tai konserni. Vuonna 2022 kaikkien kuntien omavaraisuusaste oli 59,3 % ja Uudenkaupungin kanssa vastaavankokoisten kuntien 46,6 %. Konsernien keskimääräinen omavaraisuusaste oli 42 %.

Investoinnit

Kaupungin ja liikelaitosten bruttoinvestoinnit olivat yhteensä 19,3 m€. Kaupungin osuus oli tästä 17,7 m€ ja liikelaitosten 1,6 miljoonaa. Investointimenot laskivat neljänneksen edellisestä vuodesta. Investointimenojen toteutumisaste oli 62,8 %.

Euromääräisesti isoimmat yksittäiset investoinnit olivat monitoimijatalo Wintteri (8 505 000 euroa), Kalannin koulu (1 803 000 euroa), Merituulikoti (1 438 000 euroa) ja A-sairaalan korjaukset (600 000 euroa).

Vedet investoivat yhteensä 1,6 m€.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Kaupunginhallitus	§ 164	20.05.2024
Tarkastuslautakunta	§ 45	24.05.2024

Palvelukeskukset ja liikelaitokset ovat arvioineet kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamista ja toteutumista vuonna 2023. Arviointi tehtiin sähköisesti. Vastaukset pyydettiin asteikolla 1–5 (1=täysin eri mieltä – 5=täysin samaa mieltä). Vastausten keskiarvo ei muuttunut vuodesta 2022.

Huomioita sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta

Kokonaisuudessaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan voidaan todeta toimivan Uudessakaupungissa tyydyttävästi, mutta siinä on joitakin puutteita.

Johtaminen, hallinto ja investoinnit

Vastausten keskiarvo 4,3 (4,3)

Tavoitteet ja riskit

Vastausten keskiarvo 4,1 (4,1)

Henkilöstö ja tiedottaminen

Vastausten keskiarvo 4,5 (4,5)

Sisäisen valvonnan kehittäminen vuonna 2024-2025 / Koko kaupunkia koskevat toimenpiteet:

1. Kaupungin esihenkilöille ja konserniyhteisöille järjestetään vuosittain sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan koulutusta ja valmennusta ja henkilöstölle järjestetään teemasta koulutusta (min.1/vuosi). Konsernijohto velvoittaa esimiehet ja konserniyhteisöjen edustajat osallistumaan koulutuksiin.
2. Kyberriskien ja -uhkien tunnistaminen ja kyberriskien ja -uhkien vähentäminen eri keinoin jatkuu. Henkilöstön koulutus ja valmennus jatkuu.
3. Raportointijärjestelmän parantaminen 2024–2025. Selvitetään mahdollinen yhteistyö Tilikunta Oy:n kanssa.
4. Laaditaan suunnitelma siitä, mistä toiminnoista ja miten itsearviointit ja ulkoiset arvioinnit tehdään.

Lainakanta

Uudenkaupungin lainakanta oli vuoden lopussa 64,2 m€, 4299 euroa/asukas. Lainamäärä nousi 8,6 miljoonalla eurolla. Konsernin lainakanta oli 78,7 m€ eli 5 266 euroa/asukas. Kaupungin lainat ja vastuut (lähinnä leasingvastuut) olivat 81,1 m€, 5443 euroa/asukas. Konsernin lainat ja vastuut olivat 98 m€, 6557 euroa/asukas.

Kaupunginhallitus	§ 164	20.05.2024
Tarkastuslautakunta	§ 45	24.05.2024

Kuntien lainakanta oli ennakkotietojen mukaan vuoden lopussa 18,4 mrd. euroa, 3 320 euroa asukasta kohden. Se laski 1,6 % vuodesta 2022.

Liikelaitokset eivät ottaneet vuoden aikana uutta lainaa.

Rahoitusriskin merkitys kaupungin kokonaistaloudessa korostuu, kun korot ovat nousseet. Riskiä on pienennetty koronvaihtosopimuksilla ja kiinteäkorkoisilla luotoilla.

Kaupungin lainasalkun suojausaste on korkea vuosina 2025–2032 (noin 70–90 %). Kiinteäkorkoisen lainan ja voimassa olevien korkosuojausten määrä on vuosina 2025–2/2027 yhteensä 88 miljoonaa, mutta sen jälkeen suojaustaso laskee 60 miljoonaan euroon.

Kaupungin rahavarat (sijoitukset ja kassavarat) olivat 8,8 m€. Ne nousivat 0,4 m€ vuodesta 2022.

Liikelaitosten kassatilanne oli hyvä.

Strategian tavoitteiden toteutuminen

Strategian mittareiden kaikkia tavoitteita ei saavutettu, mutta keskeisistä tavoitteista ylijäämäinen talous toteutui. Vuosikate riitti suunnitelmanmukaisiin poistoihin, mutta ei investointeihin.

Strategian tavoitteiden toteutumista on eritelty tarkemmin liitteessä.

Tilasto- ja vertailutietoja

Liitteeseen on kerätty tausta-aineistoksi erilaista tilastotietoa kaupungin toiminnan kustannuksista. Tilastokeskuksen tietoihin perustuvassa Kuntien taloudellisia tunnuslukuja 2011–2022 -tilastossa on vertailtu Uudenkaupungin, 10 001–20 000 asukkaan kuntien, Varsinais-Suomen ja koko maan kehitystä ja talouslukuja. Niiden vertailua vaikeuttaa se, että kuntien palvelujen järjestämistavat poikkeavat merkittävästi toisistaan. Tämä näkyy kuntien toimintamenojen ja -tulojen sekä valtionosuuksien eroina. Uudenkaupungin vuoden 2023 luvut perustuvat kaupungin tilinpäätökseen.

Sote-pela-uudistus vaikuttaa kokonaisulukuihin ja aineiston vertailtavuuteen. Toiminnassa ja aineiston keräämistavassa on

Kaupunginhallitus	§ 164	20.05.2024
Tarkastuslautakunta	§ 45	24.05.2024

seuranta-aikana tapahtunut muitakin muutoksia, joten luvut ovat vain suuntaa antavia.

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Atso Vainio

Päätösehdotus: Kaupunginhallitus hyväksyy arvion tavoitteiden ja strategian toteutumisesta vuonna 2023 ja antaa sen edelleen tarkastuslautakunnalle ja kaupunginvaltuustolle tiedoksi.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tarkastuslautakunta 24.05.2024 § 45
2480/00.01.02.00/2024

Päätösehdotus (pj): Tarkastuslautakunta merkitsee arvion tavoitteiden ja strategian toteutumisesta vuonna 2023 tiedoksi.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

Liitteet

- 1 Kaupunginhallituksen arvio tavoitteiden ja strategian toteutumisesta 2023
- 2 Kaupunginhallituksen arvio tavoitteiden ja strategian toteutumisesta 2023, liite 1
- 3 Strategian toteutuminen_tilastot

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 40, § 41, § 42, § 43, § 44, § 45

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.